

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра обліку і оподаткування та маркетингу**

**Облік зовнішньоекономічної діяльності:
методичні рекомендації до організації практичних
занять та самостійної роботи для
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальності D1 Облік і оподаткування**

Мукачево – 2026р.

УДК 657

*Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри
обліку і оподаткування та маркетингу
протокол № 21 від 19.02.2026р.*

*Розглянуто та рекомендовано до друку
науково – методичною радою
Мукачівського державного університету
протокол №9 від 18 березня 2026 року*

Укладач

Ліба Н.С., д.е.н, професор кафедри обліку і оподаткування та маркетингу
МДУ

Рецензент

Черничко Т.В., д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та
фінансів Мукачівського державного університету

Облік зовнішньоекономічної діяльності: методичні рекомендації до організації практичних занять та самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, спеціальності D1 Облік і оподаткування. – Мукачево: МДУ, 2026. – 51с. (1,91 др. арк.)

Методичні рекомендації містять короткий опис навчальної дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності», зміст робочої програми, перелік питань до підсумкового контролю, завдання для виконання самостійної роботи здобувачами денної форми навчання. Наведено короткі теоретичні відомості до виконання завдань та перелік літературних джерел.

© МДУ, 2026

ЗМІСТ

1. Загальні положення	4
2. Програма дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності».....	6
3. Організація самостійної роботи здобувачів освіти з дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності».....	8
4. Вимоги до виконання рефератів та їх тематика.....	8
4.1. Тематика рефератів з дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності».....	9
5. Тематика практичних занять.....	12
6. Задачі для самостійного розв'язання.....	44
7. Перелік питань до підсумкового контролю.....	47
8. Список рекомендованих джерел.....	48

1. Загальні положення

Основною метою вивчення дисципліни “Облік зовнішньоекономічної діяльності” дати знання з бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності, його використання в управлінні на підприємствах різних форм власності і господарювання.

Основними завдання дисципліни є набуття здобувачами освіти необхідних знань та практичних навичок щодо формування уявлення про облік зовнішньоекономічної діяльності, його сутність і значення в умовах розвитку ринкової економіки, ознайомлення з умовами укладання зовнішньоекономічних договорів, вивчення процесу проведення валютних операцій, основні принципи проведення операцій з експорту та імпорту, вивчити особливості проведення бартерних операцій та операцій з давальницькою сировиною, ознайомитися з правовим регулюванням інвестиційних операцій, навчитися складати звітність суб’єктів зовнішньоекономічної діяльності (бухгалтерської, податкової, статистичної).

Предмет вивчення у дисципліні є господарські процеси, господарські засоби та джерела їх утворення, що виникають у зовнішньоекономічній діяльності підприємств України.

Місце дисципліни в освітньому процесі (пререквізити)

Навчальна дисципліна «Облік зовнішньоекономічної діяльності» є вибіркоким освітнім компонентом освітньої програми підготовки магістрів «Облік і оподаткування» та спрямована на поглиблення професійних компетентностей здобувачів вищої освіти у сфері обліку зовнішньоекономічних операцій.

Пререквізитами для опанування навчальної дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності» є такі освітні компоненти освітньої програми: «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством», «Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами», «Організація обліку».

Дисципліна «Облік зовнішньоекономічної діяльності» є основою для подальшого вивчення таких освітніх компонентів: «Організація і методика аудиту», «Оподаткування підприємницької діяльності», «Управлінські інформаційні системи в обліку і оподаткуванні», а також для проходження виробничої та переддипломної практики і підготовки кваліфікаційної роботи.

Програмні компетентності та результати навчання:

ІК. Здатність розв’язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетенції

СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.

Результати навчання

ПР02. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.

ПР08. Обґрунтовувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта господарювання на підставі діючого податкового законодавства.

ПР09. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.

ПР17. Обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

ПР 20. Проектувати системи обліку, аналізу, аудиту та оподаткування і координувати діяльність суб'єктів господарювання в умовах інтеграції.

Методи навчання

У процесі викладання та навчання застосовуються відповідні методи, засоби та освітні технології.

Методи навчання: пояснення; проблемний виклад; евристична бесіда; дискусія; ілюстрація; демонстрація; відео-метод; виконання практичних і творчих завдань; робота в групах; мозковий штурм; моделювання професійних ситуацій, рефлексивні методи.

Засоби навчання: навчально-методичне забезпечення дисципліни; мультимедійні презентації; відео-матеріали; інформаційно-комунікаційні та цифрові освітні ресурси; нормативно-правові документи у сфері обліку; кейси.

Освітні технології: особистісно орієнтована технологія навчання; технології інтерактивного й проблемного навчання; тренінгові технології розвитку професійної майстерності; технологія рефлексивного навчання.

2. Програма дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності»

Тема 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Поняття та види зовнішньоекономічної діяльності. Предмет та об'єкти курсу «Облік ЗЕД». Основні завдання та задачі курсу. Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Порядок регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Нормативно-правове регулювання та забезпечення бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності на території України. Міжнародне законодавство щодо бухгалтерського обліку ЗЕД. Місце дисципліни та її інтеграція.

Тема 2. Зовнішньоекономічні контракти й особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку

Поняття, види та порядок укладання зовнішньоекономічних контрактів - як основного джерела інформації для відображення у бухгалтерському обліку операцій. Зміст, будова, терміни, категорії зовнішньоекономічних контрактів. Розмежування витрат згідно базисних умов поставок та особливості їх відображення на рахунках бухгалтерського обліку.

Особливості організації бухгалтерського обліку зовнішньоекономічних операцій. Ведення обліку в іноземній та національній валюті.

Тема 3. Облік валютно-фінансових операцій

Поняття, види та оцінка іноземних валют та інші активів, виражених в іноземній валюті. Класифікація іноземних валют. Курсові різниці: поняття, види, визначення та відображення в обліку та фінансовій звітності.

Порядок здійснення операцій з готівковими та безготівковими валютними коштами в Україні. Порядок відкриття та види рахунків в іноземних валютах. Документальне оформлення операцій з валютними коштами. Синтетичний та аналітичний облік валютних коштів в касі підприємства та на рахунках в банках. Облік операцій по придбанню та продажу іноземної валюти. Сумова різниця та її відображення в бухгалтерському обліку.

Організація та відображення в обліку міжнародних розрахунків відповідно до умов контракту. Банківський переказ, документарний акредитив, документарне інкасо. Відображення розрахункових операцій виражених в іноземних валютах в облікових регістрах.

Порядок здійснення та документальне оформлення закордонних відряджень. Відображення операцій по закордонних відрядженнях на рахунках бухгалтерського обліку. Порядок здійснення кредитних операцій у сфері ЗЕД. Облік кредитних операцій у іноземних валютах.

Тема 4. Облік операцій з експорту

Поняття, порядок здійснення та оподаткування експортних операцій. Документальне забезпечення експортних операцій. Терміни розрахунків в сфері ЗЕД та відповідальність за їх порушення.

Бухгалтерський облік експорту товарів за умови прямого виходу підприємства на зовнішній ринок. Облік експорту робіт та послуг. Облік експортних операцій на умовах авансових платежів. Облік експорту товарів на умовах комерційного кредиту.

Тема 5. Облік операцій з імпорту

Поняття, порядок здійснення та оподаткування імпортних операцій. Документальне забезпечення імпортних операцій.

Бухгалтерський облік закупівлі імпортних товарів за умови прямого виходу підприємства на зовнішній ринок. Облік імпорту робіт та послуг. Облік імпортних операцій на умовах авансових платежів. Облік імпорту товарів на умовах комерційного кредиту.

Тема 6. Облік бартерних операцій

Види зустрічних операцій у зовнішній торгівлі. Поняття товарообмінних (бартерних) операцій та їх документальне оформлення. Спеціальні режими при здійсненні бартерних операцій - застава, гарантія та їх відображення в системі бухгалтерського обліку. Особливості оподаткування бартерних зовнішньоекономічних операцій.

Відображення в обліку експортної та імпортної частини бартерних операцій і закриття взаєморозрахунків на рахунках бухгалтерського обліку

Тема 7. Облік міжнародних операцій толлінгу (операцій з давальницькою сировиною)

Види здійснення операцій з давальницькою сировиною: експорт давальницької сировини, імпорт, реалізація готової продукції в країні переробки, в третіх країнах, повернення в країну замовника, спільна реалізація готової продукції, компенсація витрат за переробку сировини: особливості здійснення, оподаткування та документального оформлення.

Відображення операцій з давальницькою сировиною у обліку резидента-виконавця. Облік переробки сировини резидента-замовника за кордоном.

Тема 8. Облік іноземних інвестицій

Поняття, види та порядок здійснення інвестицій у сфері зовнішньоекономічних відносин. Документальне оформлення іноземних інвестицій та особливості оподаткування даних операцій. Особливості організації та ведення бухгалтерського обліку інвестиційних операцій, що виражені в іноземних валютах.

Тема 9. Звітність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності

Фінансова звітність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Статистична звітність суб'єктів ЗЕД. Інші форми звітності суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Порядок складання та представлення Звіту про експорт (імпорт) послуг, Звіту про іноземні інвестиції в Україну, Декларації про валютні цінності, доходи та майно, що знаходиться за межами України та інших форм звітності.

3. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти з дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності»

Самостійна робота - фундамент освітнього процесу, що стимулює активне пізнання.

Мета цих методичних вказівок - забезпечити структурований підхід до виконання самостійної роботи, що дозволить студентам глибше засвоїти матеріал, удосконалити навички підготовки та захисту робіт, а також інтегрувати навчальну діяльність з елементами наукового дослідження.

Для курсу «Облік зовнішньоекономічної діяльності» основні форми самостійної роботи охоплюють: теоретичне опрацювання тем, написання письмових рефератів та розв'язання практичних кейсів.

Викладач здійснює наукове керівництво цією роботою, встановлюючи графік контролю, консультацій і кінцеві терміни виконання.

4. Вимоги до виконання рефератів та їх тематика

Написання реферату є невіддільною формою поглибленого засвоєння теоретичного та практичного матеріалу дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності».

Основна мета виконання реферату полягає у розширенні професійних знань та розвитку практичних навичок аналітичної роботи шляхом самостійного узагальнення інформаційних джерел. Реферат є індивідуальним дослідницьким проектом для здобувачів денної форми навчання.

При виконанні роботи здобувач освіти зобов'язаний продемонструвати здатність оперувати нормативними актами, аналізувати літературні джерела, а також формулювати аргументовані висновки та пропозиції.

Процедура підготовки включає:

1. Обрання теми: Тема обирається здобувачем із запропонованого переліку або формулюється ним самостійно (за умови її актуальності та відповідності науково-дослідним інтересам, а також погодження з науковим керівником).

2. Визначення цілей і завдань дослідження.

3. Збір фактичного матеріалу та літературних джерел.

4. Написання та формальне оформлення реферату.

Реферат повинен мати чітку, логічну структуру:

Титульний аркуш: Містить назву закладу освіти, кафедри, тему реферату, ПІБ студента, ПІБ викладача, місто та рік.

Зміст (План): Перелік усіх розділів, підрозділів із зазначенням номерів сторінок.

Вступ:

Актуальність теми (чому тема важлива сьогодні).

Мета роботи (що має бути досягнуто).

Завдання (конкретні кроки для досягнення мети).

Об'єкт і предмет дослідження.

Короткий опис структури роботи.

1. Основна частина (Розділи):

2-3 розділи, які логічно розкривають тему.

Кожен розділ має бути поділений на підрозділи (наприклад, 1.1, 1.2, 2.1).

Текст повинен бути послідовним, базуватися на джерелах, містити аналіз та узагальнення.

Висновки:

Коротке підсумування результатів виконаної роботи.

Відповіді на поставлені у Вступі завдання.

Оцінка досягнення Мети.

Список використаної літератури: Перелік усіх джерел, які були використані, оформлений відповідно до стандартів (ДСТУ 8302:2015).

Додатки (за потреби): Таблиці, графіки, схеми, ілюстрації, які доповнюють текст, але не є його основною частиною.

Загальний обсяг реферату не повинен перевищувати 15—20 сторінок (без додатків і списку літератури)

4.1. Тематика рефератів з дисципліни «Облік зовнішньоекономічної діяльності»

1. 1. Облік та аудит імпорту товарів за різних умов постачання згідно з Incoterms 2020.

2. Методика формування первісної вартості імпортованих запасів: національний та міжнародний підходи.

3. Особливості обліку імпорту послуг та специфіка нарахування ПДВ на митній території України.

4. Облік операцій з імпорту необоротних активів (обладнання, транспортних засобів) та формування амортизаційної політики.

5. Особливості обліку критичного імпорту в умовах воєнного стану.

6. Організація обліку імпортованих операцій у системі ERP-рішень (SAP, тощо).

7. Бухгалтерський облік експорту товарів та механізм відшкодування ПДВ.

8. Облік експорту послуг у сфері ІТ: первинне документування та визнання доходу.

9. Валютний нагляд за дотриманням граничних строків розрахунків у ЗЕД: роль бухгалтера.

10. Облік операцій з давальницькою сировиною у зовнішньоекономічній діяльності.

11. Особливості обліку експорту сільськогосподарської продукції в умовах «зернових коридорів».

12. Облік та аналіз реклаमाцій за експортними контрактами (повернення товару, уцінка).

13. Облік операцій на валютних рахунках та методика визначення курсових різниць за МСБО 21.

14. Облік операцій з купівлі-продажу іноземної валюти: комісійні винагороди та курсові втрати.

15. Хеджування валютних ризиків у ЗЕД: бухгалтерський облік похідних фінансових інструментів (ф'ючерси, форварди).

16. Облік відряджень за кордон: нормативне регулювання та документальне підтвердження витрат.

17. Облік розрахунків з іноземними контрагентами через використання корпоративних платіжних карток.

18. Митні платежі в системі обліку: порядок нарахування, сплати та відображення у звітності.

19. Трансфертне ціноутворення у ЗЕД: податковий контроль та підготовка документації.

20. Порівняльний аналіз систем оподаткування при виборі юрисдикції для ведення міжнародного бізнесу.

21. Облік та оподаткування операцій з нерезидентами, що мають офшорний статус.

22. Податкове планування зовнішньоекономічної діяльності: ризики та можливості.

23. Облік прямих іноземних інвестицій та формування статутного капіталу в іноземній валюті.

24. Облік та аудит зовнішніх запозичень (кредитів та позик від нерезидентів).

25. Особливості обліку операцій міжнародного лізингу (оренди) згідно з МСФЗ 16.

26. Облік спільної діяльності з іноземними партнерами без створення юридичної особи.

27. Організація обліку у представництвах іноземних компаній в Україні.

28. Трансформація фінансової звітності підприємства, що здійснює ЗЕД, відповідно до вимог МСФЗ.

29. Управлінський аналіз ефективності зовнішньоекономічних контрактів: маржинальний підхід.

30. Система внутрішнього контролю ЗЕД: розробка карти ризиків та регламентів для персоналу.

Тема може бути уточнена або сформульована індивідуально за погодженням з викладачем.

Вимоги до виконання: відповідність змісту обраній темі та навчальній дисципліні; логічна структура роботи (вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел); використання не менше 8-10 наукових і аналітичних джерел, у тому числі офіційних статистичних даних; наявність елементів аналітичного узагальнення та аргументованих висновків; дотримання вимог академічної доброчесності; оформлення відповідно до встановлених вимог (шрифт Times New Roman, 14, міжрядковий інтервал 1,5).

Критерії оцінювання реферату

Оцінювання індивідуального завдання здійснюється за сукупністю критеріїв, що відображають рівень засвоєння навчального матеріалу,

сформованість аналітичних умінь і навичок, а також дотримання вимог академічної доброчесності.

Критерій	Оцінка
Повнота розкриття теми та відповідність завданню	<p>Оцінка «5» виставляється у разі повного й всебічного розкриття теми індивідуального завдання, чіткої відповідності змісту поставленому завданню, логічного та послідовного викладу матеріалу, наявності аргументованих узагальнень і самостійно сформульованих висновків.</p> <p>Оцінка «4» – тема загалом розкрита, зміст відповідає поставленому завданню, однак окремі аспекти подано поверхово або недостатньо аргументовано; висновки сформульовані, але не повністю відображають зміст роботи.</p> <p>Оцінка «3» – тема розкрита частково, наявні відхилення від поставленого завдання, спостерігається фрагментарність викладу, висновки загальні та недостатньо обґрунтовані.</p> <p>Оцінка «2» – тема розкрита поверхово або неповно, значна невідповідність змісту поставленому завданню, відсутня логічна завершеність роботи.</p>
Теоретичний рівень і коректність використання економічних категорій	<p>Оцінка «5» виставляється за умови глибокого розуміння теоретичних основ дисципліни, коректного й доцільного використання економічних категорій, понять і термінів, застосування сучасних теоретичних підходів та відсутності концептуальних і термінологічних помилок.</p> <p>Оцінка «4» – теоретичний матеріал засвоєний загалом правильно, економічні категорії використовуються коректно, однак трапляються поодинокі неточності або спрощення теоретичних положень.</p> <p>Оцінка «3» – обмежений рівень теоретичної підготовки, економічні категорії застосовуються непослідовно, наявні термінологічні неточності або помилки.</p> <p>Оцінка «2» – слабе розуміння теоретичних основ, неправильне або некоректне використання економічних категорій, наявність суттєвих концептуальних помилок.</p>
Аналітичність, використання статистичних даних	<p>Оцінка «5» виставляється у разі наявності самостійного аналітичного підходу до розкриття теми, використання актуальних статистичних та аналітичних даних з офіційних джерел, уміння інтерпретувати кількісні показники, виявляти тенденції та обґрунтовувати на їх основі висновки.</p> <p>Оцінка «4» – використано статистичні дані та аналітичні матеріали, однак їх аналіз є обмеженим або недостатньо глибоким; висновки частково базуються на наведених даних.</p> <p>Оцінка «3» – статистичні дані використовуються формально або епізодично, аналітичний компонент слабо виражений, висновки переважно описового характеру.</p> <p>Оцінка «2» – аналітична складова практично відсутня, статистичні дані не використано або використано некоректно.</p>
Логічність викладу, обґрунтованість висновків	<p>Оцінка «5» виставляється за чітку структурованість роботи, логічну послідовність викладу матеріалу, внутрішню узгодженість окремих розділів, наявність аргументованих і логічно пов'язаних із проведеним аналізом висновків.</p> <p>Оцінка «4» – структура роботи загалом логічна, однак простежуються окремі порушення послідовності викладу; висновки сформульовані, але не завжди повністю впливають із проведеного аналізу.</p> <p>Оцінка «3» – логіка викладу порушена, між окремими частинами роботи відсутні чіткі зв'язки, висновки загальні або недостатньо пов'язані зі</p>

	<p>змістом.</p> <p>Оцінка «2» – відсутня чітка структура роботи, виклад матеріалу хаотичний, висновки необґрунтовані або відсутні.</p>
<p>Якість оформлення та дотримання вимог академічної доброчесності</p>	<p>Оцінка «5» виставляється у разі повної відповідності роботи встановленим вимогам до оформлення, коректного оформлення посилань і списку використаних джерел, відсутності порушень принципів академічної доброчесності, самостійного виконання завдання та дотримання норм академічної етики.</p> <p>Оцінка «4» – робота оформлена з незначними порушеннями встановлених вимог; посилання та список джерел оформлені загалом коректно; порушень академічної доброчесності не виявлено.</p> <p>Оцінка «3» – наявні суттєві недоліки в оформленні роботи, помилки в посиланнях або бібліографії; робота потребує доопрацювання з погляду академічної культури.</p> <p>Оцінка «2» – значні порушення вимог до оформлення, відсутність коректних посилань, наявні ознаки недотримання принципів академічної доброчесності.</p>

5. Тематика практичних занять

Тема 1. Загальна характеристика зовнішньоекономічної діяльності в Україні

Задача 1

Українське підприємство уклало контракт з польською компанією на поставку металопрокату. Оплата здійснюється в євро. Частина продукції транспортується автомобільним транспортом, частина - залізницею.

Необхідно:

1. Визначити, до якого виду зовнішньоекономічної діяльності належить ця операція.
2. Назвати суб'єктів і об'єкт зовнішньоекономічної діяльності.
3. Вказати нормативний акт, який регулює дану діяльність в Україні.

Методичні рекомендації:

1. Згадати визначення ЗЕД (відповідно до Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»).
2. Визначити, чи має операція міжнародний характер (наявність іноземного контрагента).
3. Звернути увагу на форму розрахунків (іноземна валюта).

Класифікувати операцію: це експорт товарів; форма - міжнародна торгівля. Визначити: Суб'єкти ЗЕД — українське підприємство та польська компанія. Об'єкт ЗЕД — металопрокат (товар).

4. Зазначити органи регулювання: Кабінет Міністрів України, митні органи, НБУ (валютний контроль).

Розв'язання:

1. Визначення виду ЗЕД

Оскільки українське підприємство здійснює продаж товару іноземному контрагенту, це є експорт товарів.

Відповідно до Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність», експорт — це продаж товарів українськими суб'єктами ЗЕД іноземним суб'єктам господарської діяльності з вивезенням або без вивезення товарів за межі митної території України.

Отже, дана операція належить до міжнародної торгівлі товарами (експортної операції).

2. Визначення суб'єктів та об'єкта

Суб'єкти ЗЕД: Українське підприємство (резидент України); Польська компанія (нерезидент).

Об'єкт ЗЕД: Металопрокат (товар, що переміщується через митний кордон).

3. Органи регулювання Державна митна служба України - здійснює митне оформлення. Національний банк України - здійснює валютний нагляд. Міністерство економіки України - формує та реалізує державну політику у сфері ЗЕД.

Задача 2

Іноземна компанія подала скаргу про дискримінаційні умови участі у тендері в Україні порівняно з вітчизняними підприємствами.

Необхідно:

1. Визначити, який принцип ЗЕД може бути порушено.
2. Обґрунтувати відповідь із посиланням на законодавство.
3. Запропонувати можливі шляхи вирішення ситуації.

Методичні рекомендації:

Повторити принципи ЗЕД в Україні: принцип суверенітету народу України; принцип свободи зовнішньоекономічного підприємництва; принцип юридичної рівності та недискримінації; принцип верховенства закону; захист інтересів суб'єктів ЗЕД.

1. Визначити, що у задачі йдеться про можливе порушення принципу юридичної рівності та недискримінації.

2. Послатися на норми Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність».

Запропонувати шляхи вирішення: звернення до Антимонопольного комітету; судовий захист; перегляд умов тендеру; застосування міжнародних угод (за наявності).

Розв'язання:

1. Визначення порушеного принципу

У даній ситуації можливе порушення принципу юридичної рівності та недискримінації суб'єктів ЗЕД.

Згідно із Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність», держава гарантує рівні права та недискримінаційні умови діяльності всім суб'єктам ЗЕД незалежно від форми власності та місця розташування.

2. Обґрунтування

Якщо тендерна документація встановлює переваги виключно для українських підприємств без законних підстав, це суперечить: принципу рівності; міжнародним зобов'язанням України; нормам господарського законодавства.

3. Можливі шляхи вирішення: подання скарги до Антимонопольного комітету України; оскарження результатів тендеру в судовому порядку; перегляд тендерних умов; застосування норм міжнародних договорів України.

Задача 3

Підприємство планує експортувати зерно до Туреччини. Для здійснення операції необхідно пройти митне оформлення, валютний контроль та отримати сертифікат походження товару.

Необхідно:

1. Визначити органи державного регулювання, які братимуть участь у процедурі.
2. Розподілити їх функції.

Методичні рекомендації:

1. Повторити систему державного регулювання ЗЕД в Україні.
2. Визначити основні органи:

Кабінет Міністрів України - формує державну політику у сфері ЗЕД.
 Міністерство економіки України - реалізація політики у сфері зовнішньої торгівлі. Державна митна служба України - митний контроль та оформлення.
 Національний банк України - валютний контроль. Торгово-промислова палата України - видача сертифікатів походження.

Розподілити функції: митне оформлення - митні органи; валютний нагляд - НБУ; сертифікація - ТПП України.

Розв'язання:

1. Органи державного регулювання

Кабінет Міністрів України - визначає державну політику у сфері ЗЕД.

3. Міністерство економіки, докільця та сільського господарства України - реалізує політику у сфері міжнародної торгівлі.

2. Державна митна служба України - здійснює митне оформлення та контроль.

3. Національний банк України - проводить валютний нагляд за експортними операціями.

4. Торгово-промислова палата України - видає сертифікат походження товару.

2. Розподіл функцій

Орган	Функція
Митна служба	Митний контроль, оформлення декларації
НБУ	Контроль валютних розрахунків
Мінекономіки	Координація зовнішньоторговельної політики
ТПП України	Сертифікація походження товару
КМУ	Загальне державне регулювання

ТЕСТОВА ЧАСТИНА

1. Зовнішньоекономічна діяльність – це:

- а) діяльність підприємств лише за межами України
- б) діяльність суб'єктів господарювання України та іноземних суб'єктів, що побудована на взаємовідносинах між ними
- в) діяльність державних органів у сфері митної політики
- г) експорт продукції державними підприємствами

2. Основним нормативним актом, що регулює ЗЕД в Україні, є:

- а) Господарський кодекс України
- б) Митний кодекс України
- в) Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»
- г) Податковий кодекс України

3. До видів зовнішньоекономічної діяльності належить:

- а) внутрішня оптова торгівля
- б) міжнародний лізинг
- в) роздрібна торгівля на території України
- г) державне регулювання цін

4. Суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності можуть бути:

- а) лише юридичні особи
- б) лише державні підприємства
- в) юридичні та фізичні особи-підприємці України та іноземні суб'єкти господарювання
- г) тільки нерезиденти

5. Об'єктами зовнішньоекономічної діяльності є:

- а) лише товари
- б) товари, послуги, капітал, робоча сила, об'єкти інтелектуальної власності
- в) тільки валютні цінності
- г) лише державні ресурси

6. Принцип юридичної рівності та недискримінації означає:

- а) перевагу державних підприємств
- б) рівність прав усіх суб'єктів ЗЕД незалежно від форми власності
- в) пріоритет іноземних компаній
- г) державну монополію на експорт

7. Органом, що здійснює валютний нагляд за експортно-імпортними операціями, є:

- а) Національний банк України
- б) Державна митна служба України
- в) Міністерство економіки України
- г) Антимонопольний комітет України

8. До завдань державного регулювання ЗЕД належить:

- а) обмеження всіх експортних операцій
- б) забезпечення захисту економічних інтересів України
- в) заборона діяльності іноземних підприємств
- г) скасування митного контролю

9. Експорт – це:

- а) ввезення товарів на митну територію України
- б) продаж іноземних товарів в Україні
- в) продаж українських товарів іноземним суб'єктам з вивезенням за межі митної території
- г) транзит товарів через територію України

10. До органів державного регулювання ЗЕД належить:

- а) Кабінет Міністрів України
- б) місцева приватна компанія
- в) комерційний банк
- г) громадська організація

Питання для обговорення:

1. Чому зовнішньоекономічна діяльність є важливою складовою економічного розвитку України?
2. У чому полягає відмінність між зовнішньоекономічною діяльністю та міжнародною економічною діяльністю?
3. Які види ЗЕД є найбільш перспективними для України в сучасних умовах?
4. Як реалізується принцип свободи зовнішньоекономічного підприємництва на практиці?
5. Чи може держава обмежувати свободу ЗЕД? У яких випадках це виправдано?
6. Наскільки ефективно в Україні забезпечується принцип юридичної рівності та недискримінації суб'єктів ЗЕД?
7. Які ризики виникають у разі порушення принципів ЗЕД?
(Нормативна основа — Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»)
8. Чи можна вважати ІТ-послуги одним із ключових напрямів експорту України? Чому?
9. Хто може бути суб'єктом ЗЕД в Україні? Чи достатньо прозорий механізм їх реєстрації?
10. Чи слід розширювати перелік об'єктів ЗЕД (наприклад, цифрові активи, креативні продукти)?
11. Які переваги та ризики участі малих підприємств у ЗЕД?
12. Як вплинула євроінтеграція України на розвиток ЗЕД?
13. Які основні проблеми українських експортерів сьогодні?
14. Чи потрібно державі активніше підтримувати національного виробника на зовнішніх ринках?

Тема 2. Зовнішньоекономічні контракти й особливості відображення інформації в системі бухгалтерського обліку

Задача 1

ТОВ «Агроекспорт» (Україна) уклало контракт із компанією з Німеччини на поставку 1 000 т пшениці на суму 200 000 євро.

Умови поставки - FOB Одеса (Інкотермс 2020). Дата відвантаження - 10 березня. Курс НБУ на дату відвантаження — 41,00 грн/євро. Оплата надійшла 25 березня. Курс НБУ на дату надходження коштів — 41,50 грн/євро.

Необхідно:

1. Визначити момент переходу ризиків.
2. Визначити момент визнання доходу.
3. Відобразити операції в бухгалтерському обліку.
4. Визначити курсову різницю.

Методичні рекомендації

1. Звернутися до правил Incoterms 2020 — з'ясувати умови FOB.
2. Визначити момент переходу ризиків — при завантаженні товару на борт судна в порту відвантаження.

Керуватися нормами: Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність», Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», Доходи від експорту визнаються за курсом НБУ на дату переходу ризиків.

3. Курсові різниці визначаються згідно з:

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів».

Розв'язання

1. Момент переходу ризиків

За умовами FOB - 10 березня (момент завантаження на судно).

2. Визнання доходу

Сума доходу: $200\,000 \times 41,00 = 8\,200\,000$ грн

Дата визнання доходу — 10 березня.

3. Бухгалтерські проведення

1. Відображено дохід від реалізації:

Дт 362 «Розрахунки з іноземними покупцями» — 8 200 000
Кт 702 «Дохід від реалізації товарів» — 8 200 000

2. Надійшла оплата:

$200\,000 \times 41,50 = 8\,300\,000$ грн

Дт 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті» — 8 300 000
Кт 362 — 8 200 000

Кт 714 «Дохід від операційної курсової різниці» — 100 000

4. Курсова різниця

$8\,300\,000 - 8\,200\,000 = 100\,000$ грн (позитивна курсова різниця)

Задача 2

Підприємство імпортує обладнання з Італії на суму 50 000 дол. США.

Умови поставки - CIF Одеса (Інкотермс 2020).

Курс НБУ на дату митного оформлення — 38,00 грн/дол.

Курс на дату оплати — 39,00 грн/дол.

Мито — 5% митної вартості.

ПДВ — 20%.

Необхідно:

1. Визначити первісну вартість імпортованого обладнання.
2. Відобразити зобов'язання в бухгалтерському обліку.
3. Визначити курсову різницю.

Методичні рекомендації

1. За умовами CIF продавець оплачує транспортування і страхування до порту призначення (згідно з Incoterms 2020).

2. Первісна вартість формується відповідно до: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби».

До первісної вартості включаються: контрактна вартість; мито; транспортно-заготівельні витрати; інші витрати, пов'язані з доведенням активу до стану придатності.

3. Курсові різниці — відповідно до НП(С)БО 21.

Розв'язання

1. Контрактна вартість у гривнях

$50\,000 \times 38,00 = 1\,900\,000$ грн

2. Мито

$1\,900\,000 \times 5\% = 95\,000$ грн

3. ПДВ

$(1\,900\,000 + 95\,000) \times 20\% = 1\,995\,000 \times 20\% = 399\,000$ грн

(ПДВ не включається до первісної вартості, якщо підприємство є платником ПДВ)

4. Первісна вартість обладнання

$1\,900\,000 + 95\,000 = 1\,995\,000$ грн

5. Бухгалтерські проведення

1. Визнано зобов'язання перед постачальником:

Дт 152 «Придбання основних засобів» – 1 900 000

Кт 632 – 1 900 000

2. Нараховано мито:

Дт 152 – 95 000

Кт 641 – 95 000

3. Нараховано ПДВ:

Дт 641 – 399 000

Кт 631 – 399 000

6. Курсова різниця при оплаті

$50\,000 \times 39,00 = 1\,950\,000$ грн

Зобов'язання було 1 900 000 грн

Різниця: 50 000 грн (негативна курсова)

Дт 945 «Втрати від операційної курсової різниці» Кт 632 – 50 000

ТЕСТОВА ЧАСТИНА

1. Зовнішньоекономічний контракт – це:

- а) будь-який господарський договір між резидентами України
- б) договір між суб'єктами господарювання різних держав
- в) усна домовленість між підприємствами
- г) договір купівлі-продажу на внутрішньому ринку

2. Основним нормативним актом, що визначає загальні принципи укладання ЗЕД-контрактів, є:

- а) Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»
- б) Податковий кодекс України
- в) Закон України «Про оплату праці»
- г) Бюджетний кодекс України

3. Обов'язковими реквізитами зовнішньоекономічного контракту є:

- а) предмет договору, ціна, умови поставки, порядок розрахунків
- б) лише предмет договору
- в) тільки підписи сторін
- г) тільки митна декларація

4. Згідно з правилами Incoterms 2020, умова FOB передбачає, що ризики переходять від продавця до покупця:

- а) у момент укладання контракту
- б) після повної оплати товару
- в) у момент завантаження товару на борт судна
- г) у пункті призначення

5. Дохід від експорту товарів визнається:

- а) у момент отримання оплати
 - б) у момент переходу ризиків та контролю над товаром
 - в) після закінчення року
 - г) за рішенням керівника підприємства
- (відповідно до Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»)

6. Курсові різниці в бухгалтерському обліку визначаються відповідно до:

- а) Митного кодексу України
- б) Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів»
- в) Закону України «Про оплату праці»
- г) Закону України «Про аудит».

7. Первісна вартість імпортованих основних засобів включає:

- а) лише контрактну вартість
- б) контрактну вартість та мито
- в) контрактну вартість, мито та витрати на доведення до стану придатності
- г) лише ПДВ

8. За умовами CIF (Інкотермс 2020) продавець:

- а) не несе витрат на транспортування
- б) сплачує перевезення та страхування до порту призначення

- в) не страхує товар
- г) передає товар на складі покупця.

9. Зобов'язання перед іноземним постачальником у бухгалтерському обліку відображаються на рахунку:

- а) 702
- б) 311
- в) 632
- г) 152

10. Якщо курс валюти на дату оплати зріс порівняно з датою визнання зобов'язання, у покупця виникає:

- а) дохід від курсової різниці
- б) витрати від курсової різниці
- в) додатковий дохід від реалізації
- г) фінансовий результат не змінюється

Питання для обговорення:

1. Яке значення має зовнішньоекономічний контракт для мінімізації ризиків у міжнародній торгівлі?

2. Чому письмова форма контракту є критично важливою у сфері ЗЕД? Які ризики виникають за відсутності чітко прописаних умов? (Нормативна основа - Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність»)

3. Які умови контракту є обов'язковими, а які - додатковими? Чи може відсутність окремих умов вплинути на визнання договору недійсним?

4. Як умови поставки за правилами Incoterms 2020 впливають на: момент переходу ризиків; формування первісної вартості активів; момент визнання доходу?

5. Чи завжди момент переходу ризиків за Інкотермс співпадає з моментом визнання доходу в бухгалтерському обліку? Обґрунтуйте (з урахуванням Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»).

6. Які фактори впливають на виникнення курсових різниць у ЗЕД? Як вони впливають на фінансовий результат підприємства (відповідно до Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів»)?

7. Чим відрізняється бухгалтерський облік експортних та імпорتنних операцій?

8. Які типові помилки допускають підприємства при формуванні первісної вартості імпортованих основних засобів?

9. Чи потрібно в сучасних умовах спрощувати процедуру укладання та реєстрації зовнішньоекономічних контрактів? Які переваги та ризики такого спрощення?

10. Як цифровізація (електронний документообіг, електронні контракти) впливає на облік та контроль зовнішньоекономічних операцій в Україні?

Тема 3. Облік валютно-фінансових операцій

Задача 1

Підприємство 10 березня 2025 р. відвантажило продукцію іноземному покупцю на суму 10 000 USD.

Курс НБУ:

- на дату відвантаження (10.03) – 38,00 грн/USD
- на дату балансу (31.03) – 38,50 грн/USD
- на дату надходження валюти (05.04) – 39,00 грн/USD

05 квітня кошти надійшли на валютний рахунок підприємства.

Необхідно:

1. Визначити курсові різниці
2. Відобразити операції бухгалтерськими проведеннями

Методичні рекомендації

1. Згідно з вимогами НП(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів»:
Монетарні статті (дебіторська заборгованість, валютні кошти)

перераховуються: на дату балансу, на дату здійснення розрахунку

2. Курсові різниці визначаються як:

Сума в валюті × (Новий курс – Попередній курс)

3. Позитивна курсова різниця → дохід (714)

4. Від'ємна курсова різниця → витрати (945)

5. Валютні кошти обліковуються на рахунку 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті».

Розв'язання

1. Відвантаження продукції (10.03)

$$10\,000 \times 38,00 = 380\,000 \text{ грн}$$

Проведення:

$$\text{Дт } 362 \text{ Кт } 702 = 380\,000 \text{ грн}$$

2. Перерахунок на дату балансу (31.03)

$$10\,000 \times 38,50 = 385\,000 \text{ грн}$$

Курсова різниця:

$$385\,000 - 380\,000 = +5\,000 \text{ грн}$$

Це позитивна курсова різниця.

Проведення:

$$\text{Дт } 362 \text{ Кт } 714 = 5\,000 \text{ грн}$$

3. Надходження коштів (05.04)

$$10\,000 \times 39,00 = 390\,000 \text{ грн}$$

Заборгованість обліковувалась за 385 000 грн

Курсова різниця:

$$390\,000 - 385\,000 = +5\,000 \text{ грн}$$

Проведення:

1. Дт 312 Кт 362 385 000 грн

2. Дт 312 Кт 714 5 000 грн

Загальна позитивна курсова різниця $5\,000 + 5\,000 = 10\,000$ грн доходу

Задача 2

Працівнику видано аванс на відрядження в сумі 1 000 EUR 01 травня 2025 р.

Курс НБУ:

- на дату видачі – 41,00 грн/EUR
- на дату подання авансового звіту – 42,00 грн/EUR

Працівник підтвердив витрати на всю суму.

Необхідно:

1. Визначити курсову різницю
2. Відобразити операції в обліку

Методичні рекомендації

1. Готівкова іноземна валюта обліковується на рахунку 302 «Каса в іноземній валюті».

2. Розрахунки з підзвітними особами – рахунок 372.

Перерахунок підзвітної заборгованості: здійснюється на дату затвердження авансового звіту

3. Витрати визнаються за курсом НБУ на дату затвердження звіту.

Курсові різниці: позитивні → 714 від'ємні → 945

Розв'язання

1. Видача валюти з каси

$$1\ 000 \times 41,00 = 41\ 000 \text{ грн}$$

Проведення:

$$\text{Дт } 372 \text{ Кт } 302 = 41\ 000 \text{ грн}$$

2. Визнання витрат (за курсом 42,00)

$$1\ 000 \times 42,00 = 42\ 000 \text{ грн}$$

Різниця:

$$42\ 000 - 41\ 000 = 1\ 000 \text{ грн}$$

Це від'ємна курсова різниця (витрати підприємства).

3. Проведення:

1. Дт 92 (або 93, 94 – залежно від характеру витрат) Кт 372 41 000 рн

2. Дт 945 Кт 372 1 000 грн

Через зростання курсу підприємство понесло:

1 000 грн втрат від курсової різниці.

ТЕСТОВА ЧАСТИНА

1. До валютних цінностей належать:

- А) Іноземна валюта та банківські метали
- Б) Лише іноземна валюта
- В) Цінні папери в національній валюті
- Г) Основні засоби за кордоном

2. Який нормативний документ регулює порядок визначення курсових різниць в Україні?

- А) Податковий кодекс України
- Б) Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21
- В) Митний кодекс України
- Г) Закон «Про оплату праці»

3. Монетарними статтями є:

- А) Основні засоби
- Б) Запаси
- В) Дебіторська заборгованість в іноземній валюті
- Г) Нематеріальні активи

4. Курсові різниці визначаються:

- А) Лише на дату здійснення операції
- Б) Лише на дату балансу
- В) На дату балансу та дату здійснення розрахунку
- Г) Один раз на рік

5. Позитивна курсова різниця відображається на рахунку:

- А) 945
- Б) 714
- В) 302
- Г) 372

6. Від'ємна курсова різниця обліковується на рахунку:

- А) 714
- Б) 702
- В) 945
- Г) 312

7. Поточні рахунки в іноземній валюті обліковуються на рахунку:

- А) 301
- Б) 302
- В) 311
- Г) 312

8. Готівкова іноземна валюта обліковується на рахунку:

- А) 301
- Б) 302
- В) 312
- Г) 372

9. При зростанні курсу іноземної валюти щодо гривні за дебіторською заборгованістю виникає:

А) Витрата

Б) Позитивна курсова різниця

В) Збиток від реалізації

Г) Податкове зобов'язання

10. Перерахунок монетарних статей в іноземній валюті здійснюється за:

А) Комерційним курсом банку

Б) Курсом міжбанку

В) Курсом НБУ

Г) Договірним курсом

Питання для обговорення:

1. Що належить до валютних цінностей відповідно до законодавства України? Які операції вважаються валютними?

2. Які особливості обліку операцій в іноземній валюті встановлює Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21? У чому його ключове значення для підприємств?

3. У чому різниця між монетарними та немонетарними статтями? Наведіть приклади кожного виду.

4. Чому монетарні статті підлягають перерахунку на дату балансу, а немонетарні - ні?

5. Як визначаються курсові різниці? У яких випадках виникає позитивна та від'ємна курсова різниця?

6. Як впливають курсові різниці на фінансові результати підприємства?

7. Який порядок відкриття та ведення рахунків у банках в іноземній валюті? Які бухгалтерські рахунки використовуються для їх обліку?

8. Які особливості обліку готівкової іноземної валюти в касі підприємства? Які ризики пов'язані з такими операціями?

9. Які проблеми можуть виникати при різких коливаннях валютного курсу для підприємств-експортерів та імпортерів?

10. Які способи мінімізації валютних ризиків можуть використовувати підприємства?

Тема 4. Облік операцій з експорту

Задача 1

Підприємство 15 березня 2025 р. експортувало товар іноземному покупцю на суму 20 000 USD.

Умови:

- Митна декларація оформлена 15.03.2025
- Курс НБУ на дату оформлення МД – 38,00 грн/USD
- Собівартість товару – 500 000 грн
- Курс НБУ на дату надходження оплати (10.04.2025) – 39,00 грн/USD

Оплата надійшла після відвантаження.

Необхідно:

1. Визначити дохід від експорту
2. Визначити курсову різницю
3. Відобразити операції в обліку

Методичні рекомендації

Нормативне регулювання: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 — визнання доходу; Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 — перерахунок валютних операцій.

1. Дохід від експорту визнається: на дату переходу ризиків (дата митного оформлення)
2. Дохід визначається за курсом НБУ на дату МД.
3. Експорт товарів оподатковується ПДВ за ставкою 0%.
4. Курсові різниці визначаються: на дату отримання оплати.

Розв'язання

1. Визначення доходу

$20\,000 \times 38,00 = 760\,000$ грн

Проведення:

Дт 362 Кт 702 760 000 грн

2. Списання собівартості

Дт 902 Кт 281 = 500 000 грн

3. Надходження валютної виручки

$20\,000 \times 39,00 = 780\,000$ грн

Заборгованість = 760 000 грн

Курсова різниця:

$780\,000 - 760\,000 = 20\,000$ грн (дохід)

Проведення:

Дт 312 Кт 362 = 760 000 грн

Дт 312 Кт 714 = 20 000 грн

Фінансовий результат

Дохід: 760 000

Собівартість: 500 000

Валовий прибуток: 260 000

Курсова різниця: +20 000

Загальний прибуток = 280 000 грн

Курсові різниці

Оскільки аванс — немонетарна стаття,
курсів різниці НЕ визначаються.

Навіть якщо курс зріс до 42,00 грн/EUR — перерахунок не здійснюється.

ТЕСТОВА ЧАСТИНА

1. Експорт товарів — це:

- А) Продаж товарів резидентам України
- Б) Вивезення товарів за межі митної території України
- В) Продаж товарів через посередника
- Г) Реалізація товарів на внутрішньому ринку

2. Дохід від експорту товарів визнається відповідно до:

- А) Податкового кодексу України
- Б) Національних положень (стандарт) бухгалтерського обліку 15
- В) Митного кодексу України
- Г) Закону про валюту

3. Дата визнання доходу при експорті товарів визначається як:

- А) Дата отримання оплати
- Б) Дата укладення контракту
- В) Дата оформлення митної декларації
- Г) Дата виставлення рахунку

4. Експорт товарів в Україні оподатковується ПДВ за ставкою:

- А) 20%
- Б) 14%
- В) 7%
- Г) 0%

5. Отриманий аванс від іноземного покупця є:

- А) Монетарною статтею
- Б) Немонетарною статтею
- В) Фінансовою інвестицією
- Г) Дебіторською заборгованістю

6. Курсові різниці за дебіторською заборгованістю виникають:

- А) Лише на дату укладення контракту
- Б) Лише при отриманні авансу
- В) На дату балансу та дату погашення заборгованості
- Г) Не визначаються взагалі

7. Поточний рахунок підприємства в іноземній валюті обліковується на рахунку:

- А) 311
- Б) 312
- В) 302
- Г) 362

8. Собівартість експортованих товарів списується на рахунок:

- А) 281
- Б) 702

В) 902

Г) 362

9. Курсові різниці визначаються відповідно до:

А) Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21

Б) Митного кодексу України

В) Господарського кодексу України

Г) Закону про оплату праці

10. До основних завдань обліку експортних операцій належить:

А) Контроль за формуванням собівартості експорту

Б) Облік валютної виручки

В) Контроль за своєчасністю розрахунків

Г) Усі відповіді правильні

Питання для обговорення:

1. Які існують види експортних операцій? У чому відмінність між експортом товарів, робіт і послуг?

2. Які види експортних ліцензій застосовуються в Україні? У яких випадках їх отримання є обов'язковим?

3. Які основні документи супроводжують митне оформлення експортних товарів? Яке значення має митна декларація для бухгалтерського обліку?

4. Який порядок формування вартості експортних товарів? Які витрати включаються до їх собівартості?

5. Коли визнається дохід від експорту відповідно до Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15?

6. Які особливості обліку операцій з експорту послуг? Чим вони відрізняються від експорту товарів?

7. Чому отримані аванси від іноземних покупців вважаються немонетарними статтями відповідно до Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21?

8. Які ризики виникають при здійсненні експортних операцій (валютні, митні, договірні)? Як їх можна мінімізувати?

9. Як курсові різниці впливають на фінансовий результат підприємства-експортера?

10. Які основні завдання бухгалтерського обліку експортних операцій щодо контролю валютної виручки та розрахунків із нерезидентами?

Тема 5. Облік операцій з імпорту

Задача 1

Підприємство імпортує товар від нерезидента на суму 20 000 дол. США.

Курс НБУ:

- на дату авансу – 38,00 грн/дол.
- на дату митного оформлення – 38,50 грн/дол.
- на дату остаточного розрахунку – 39,00 грн/дол.

Умови: 50% передоплата, мито – 5%, ПДВ – 20%, митна вартість дорівнює контрактній, митні збори – 5 000 грн.

Необхідно:

1. Визначити суму митних платежів.
2. Відобразити господарські операції в бухгалтерському обліку.
3. Визначити курсові різниці.

Методичні рекомендації до розв'язання

Крок 1. Визначення авансу

$$50\% \times 20\,000 = 10\,000 \text{ дол.}$$

$$10\,000 \times 38,00 = 380\,000 \text{ грн}$$

Проведення:

Дт 371 «Розрахунки за виданими авансами»

Кт 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті» – 380 000 грн

Крок 2. Визначення митної вартості

$$20\,000 \times 38,50 = 770\,000 \text{ грн}$$

Крок 3. Розрахунок мита

$$5\% \times 770\,000 = 38\,500 \text{ грн}$$

Проведення:

Дт 281 «Товари» Кт 641 «Розрахунки за податками» – 38 500 грн

Крок 4. Розрахунок ПДВ

База оподаткування:

$$770\,000 + 38\,500 = 808\,500 \text{ грн}$$

$$\text{ПДВ} = 20\% \times 808\,500 = 161\,700 \text{ грн}$$

Проведення:

Дт 641 (податковий кредит) Кт 311 – 161 700 грн

Крок 5. Оприбуткування товару

Дт 281 – 770 000 грн

Кт 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками» – 770 000 грн

Крок 6. Залік авансу

Дт 632 – 385 000 грн (10 000 × 38,50)

Кт 371 – 380 000 грн

Кт 714 «Дохід від операційної курсової різниці» – 5 000 грн

(виникла позитивна курсова різниця)

Крок 7. Остаточний розрахунок

$$10\,000 \times 39,00 = 390\,000 \text{ грн}$$

Дт 632 – 385 000 грн

Дт 945 «Втрати від операційної курсової різниці» – 5 000 грн

Кт 312 – 390 000 грн

Задача 2

Підприємство отримало консультаційні послуги від нерезидента на суму 5 000 євро.

Курс НБУ:

- на дату підписання акта – 41,00 грн/євро
- на дату оплати – 41,50 грн/євро

Підприємство є платником ПДВ.

Необхідно:

1. Відобразити операції в бухгалтерському обліку.
2. Визначити суму ПДВ.
3. Визначити курсові різниці.

Методичні рекомендації до розв'язання

Крок 1. Визнання зобов'язання

$$5\,000 \times 41,00 = 205\,000 \text{ грн}$$

Дт 92 «Адміністративні витрати» Кт 632 – 205 000 грн

Крок 2. Нарахування ПДВ (імпорт послуг)

$$\text{ПДВ} = 20\% \times 205\,000 = 41\,000 \text{ грн}$$

Особливість: застосовується механізм "зворотного" ПДВ.

Дт 641 (податковий кредит) – 41 000

Кт 641 (податкові зобов'язання) – 41 000

(одночасне нарахування ПЗ і ПК)

Крок 3. Оплата нерезиденту

$$5\,000 \times 41,50 = 207\,500 \text{ грн}$$

Курсова різниця:

$$207\,500 - 205\,000 = 2\,500 \text{ грн (негативна)}$$

Проведення:

Дт 632 – 205 000

Дт 945 – 2 500

Кт 312 – 207 500

ТЕСТОВА ЧАСТИНА

1. Імпортною операцією визнається:

- А) Придбання товарів у резидента
- Б) Придбання товарів у нерезидента з перетином митного кордону
- В) Продаж товарів за межі України
- Г) Передача товарів на відповідальне зберігання

2. На якому рахунку обліковуються розрахунки з іноземними постачальниками?

- А) 631
- Б) 371
- В) 632
- Г) 685

3. Митна вартість імпортованого товару визначається:

- А) За ринковою ціною в Україні
- Б) За контрактною вартістю з урахуванням витрат, що включаються згідно з митним законодавством

- В) За балансовою вартістю підприємства
Г) За довільною оцінкою бухгалтера
4. Базою оподаткування ПДВ при імпорті товарів є:
- А) Контрактна вартість
Б) Митна вартість
В) Митна вартість + мито
Г) Митна вартість + мито + акциз
5. Податковий кредит з ПДВ при імпорті товарів виникає:
- А) На дату підписання контракту
Б) На дату перерахування авансу
В) На дату оформлення митної декларації
Г) На дату оприбуткування товару
6. Аванс, сплачений іноземному постачальнику, відображається на рахунку:
- А) 371
Б) 632
В) 281
Г) 311
7. Курсові різниці за розрахунками з постачальниками відображаються на рахунках:
- А) 714 та 945
Б) 701 та 901
В) 311 та 312
Г) 281 та 282
8. При імпорті послуг від нерезидента ПДВ:
- А) Не нараховується
Б) Нараховується лише податкове зобов'язання
В) Нараховується лише податковий кредит
Г) Одночасно нараховуються податкові зобов'язання і податковий кредит
9. Мито при імпорті товарів відображається у бухгалтерському обліку:
- А) У складі адміністративних витрат
Б) У складі первісної вартості запасів
В) У складі фінансових витрат
Г) Не відображається
10. Аналітичний облік імпортних операцій ведеться:
- А) Лише за видами товарів
Б) Лише за валютами
В) За кожним контрактом та постачальником
Г) Не ведеться

Питання для обговорення:

1. У чому полягає економічна сутність імпортних операцій та їх відмінність від внутрішніх господарських операцій?
2. Які основні завдання бухгалтерського обліку імпортних операцій на підприємстві?

3. Які особливості аналітичного та синтетичного обліку розрахунків з іноземними постачальниками?
4. Які фактори впливають на формування первісної вартості імпортованих товарів?
5. У чому полягають особливості визначення митної вартості товарів?
6. Який порядок нарахування та відображення ПДВ при імпорті товарів?
7. Які особливості оподаткування імпорту послуг від нерезидентів?
8. Як визначаються та відображаються в обліку курсові різниці при імпортних операціях?
9. Які особливості бухгалтерського обліку авансів, сплачених іноземному постачальнику?
10. Які ризики виникають при здійсненні імпортних операцій (валютні, податкові, митні) та як їх можна мінімізувати?

Тема 6. Облік бартерних операцій

Підприємство «А» передає підприємству «Б» готову продукцію. Справедлива вартість переданої продукції – 120 000 грн (без ПДВ). Собівартість продукції – 85 000 грн. В обмін отримано сировину справедливою вартістю 120 000 грн (без ПДВ). Ставка ПДВ – 20%. Необхідно: Визначити суму ПДВ. Відобразити операції в бухгалтерському обліку. Визначити фінансовий результат.

Методичні рекомендації до розв'язання

Крок 1. Визначення доходу

Бартер прирівнюється до реалізації продукції.

Дохід визначається за справедливою вартістю отриманих активів.

Дохід = 120 000 грн

Крок 2. Нарухування ПДВ

$120\,000 \times 20\% = 24\,000$ грн

Крок 3. Відображення реалізації продукції

1. Визнання доходу:

Дт 377 «Розрахунки з іншими дебіторами» – 144 000

Кт 701 «Дохід від реалізації» – 120 000

Кт 641 «Розрахунки за податками» – 24 000

2. Списання собівартості:

Дт 901 «Собівартість реалізації» – 85 000

Кт 26 «Готова продукція» – 85 000

Крок 4. Оприбуткування сировини

Дт 201 «Сировина і матеріали» – 120 000

Дт 641 (податковий кредит) – 24 000

Кт 377 – 144 000

Крок 5. Визначення фінансового результату

Фінансовий результат:

$120\,000 - 85\,000 = 35\,000$ грн прибутку

Задача 2

Українське підприємство експортує товар в межах бартерного контракту. Контрактна вартість експорту – 15 000 дол. США. Курс НБУ на дату відвантаження – 38,00 грн/дол. Собівартість товару – 420 000 грн. В обмін отримано обладнання. Курс НБУ на дату митного оформлення імпорту – 39,00 грн/дол. Мито – 5%. ПДВ – 20%

Необхідно:

1. Розрахувати суму бартерної угоди в гривнях.
2. Визначити суму митних платежів.
3. Відобразити операції в бухгалтерському обліку.

Методичні рекомендації до розв'язання

Крок 1. Визначення доходу від експорту

$$15\,000 \times 38,00 = 570\,000 \text{ грн}$$

ПДВ при експорті – ставка 0%.

Проведення:

Дт 362 «Розрахунки з іноземними покупцями» – 570 000

Кт 702 «Дохід від реалізації товарів» – 570 000

Списання собівартості:

Дт 902 – 420 000 Кт 281 – 420 000

Крок 2. Оприбуткування імпортованого обладнання

$$15\,000 \times 39,00 = 585\,000 \text{ грн}$$

Крок 3. Розрахунок мита

$$5\% \times 585\,000 = 29\,250 \text{ грн}$$

Крок 4. Розрахунок ПДВ

База:

$$585\,000 + 29\,250 = 614\,250 \text{ грн}$$

$$\text{ПДВ} = 20\% \times 614\,250 = 122\,850 \text{ грн}$$

Крок 5. Відображення імпорту обладнання

1. Оприбуткування:

Дт 152 «Придбання (створення) основних засобів» – 585 000

Кт 632 – 585 000

2. Нарахування мита:

Дт 152 – 29 250 Кт 641 – 29 250

3. Нарахування ПДВ:

Дт 641 (податковий кредит) – 122 850

Кт 311 – 122 850

Крок 6. Закриття взаємної заборгованості

Дт 632 – 585 000

Кт 362 – 570 000

Кт 714 – 15 000 (позитивна курсова різниця)

ТЕСТОВА ЧАСТИНА

1. Бартерна операція – це:

А) Розрахунок готівкою між підприємствами

Б) Обмін товарами (роботами, послугами) без грошових розрахунків

- В) Продаж товарів з відстрочкою платежу
Г) Безоплатна передача активів
2. За якою вартістю визначається дохід при бартерній операції?
А) За залишковою вартістю переданих активів
Б) За договірною або справедливою вартістю отриманих активів
В) За митною вартістю
Г) За фактичною собівартістю
3. Бартерна операція для цілей ПДВ:
А) Не є об'єктом оподаткування
Б) Оподатковується лише при отриманні товару
В) Прирівнюється до двох операцій купівлі-продажу
Г) Оподатковується тільки одна сторона
4. Податкові зобов'язання з ПДВ при бартері виникають:
А) На дату підписання договору
Б) На дату першої події (відвантаження або отримання)
В) На дату закриття взаємної заборгованості
Г) Після отримання прибутку
5. При зовнішньоекономічному бартері експорт товарів оподатковується ПДВ за ставкою:
А) 20%
Б) 7%
В) 14%
Г) 0%
6. Первісна вартість активів, отриманих за бартером, визначається:
А) За балансовою вартістю переданих активів
Б) За справедливою вартістю переданих або отриманих активів
В) За сумою фактичних витрат виробництва
Г) За залишковою вартістю
7. При імпорті товарів за бартерним контрактом мито:
А) Не сплачується
Б) Сплачується у загальному порядку
В) Сплачується лише при наявності прибутку
Г) Сплачується частково
8. Аналітичний облік бартерних операцій ведеться:
А) Лише за видами продукції
Б) За кожним бартерним договором та контрагентом
В) Лише за валютами
Г) Не ведеться
9. Фінансовий результат при бартерній операції визначається як:
А) Різниця між доходом та собівартістю переданих активів
Б) Різниця між митною та договірною вартістю
В) Різниця між сумою ПДВ та мита
Г) Різниця між авансом та оплатою
10. Основною особливістю бартерного договору є:

- А) Обов'язкова передоплата
- Б) Відсутність грошових розрахунків
- В) Використання лише іноземної валюти
- Г) Наявність кредитних умов

Питання для обговорення:

1. У чому полягає економічна сутність бартерних операцій та їх відмінність від звичайних операцій купівлі-продажу?
2. Які основні форми бартерних операцій застосовуються у внутрішній та зовнішньоекономічній діяльності?
3. Які істотні умови повинен містити договір бартеру?
4. Які особливості визначення справедливої вартості активів при бартерному обміні?
5. У чому полягають особливості оподаткування ПДВ бартерних операцій?
6. Які ризики можуть виникати при укладанні зовнішньоекономічних бартерних договорів?
7. Який порядок митного оформлення товарів при здійсненні зовнішнього бартеру?
8. Як формується первісна вартість активів, отриманих у результаті бартерної операції?
9. Які особливості відображення в бухгалтерському обліку фінансових результатів за бартерними операціями?
10. Які переваги та недоліки використання бартеру для підприємств в сучасних економічних умовах?

Тема 7. Облік міжнародних операцій толлінгу (операцій з давальницькою сировиною)

Задача 1

Нерезидент передав українському підприємству давальницьку сировину для переробки. Митна вартість сировини – 50 000 дол. США. Курс НБУ на дату митного оформлення – 38,00 грн/дол. Вартість послуг з переробки – 400 000 грн (без ПДВ). Ставка ПДВ – 20%. Готова продукція повністю вивозиться нерезиденту. Необхідно:

1. Визначити особливості митного оформлення.
2. Відобразити операції в бухгалтерському обліку.
3. Визначити податкові наслідки.

Методичні рекомендації до розв'язання

Крок 1. Визначення статусу сировини

Давальницька сировина: не переходить у власність переробника; обліковується позабалансово.

Митна вартість у гривнях:

$$50\,000 \times 38,00 = 1\,900\,000 \text{ грн}$$

Відображення:

Дт 022 «Матеріали, прийняті для переробки» – 1 900 000 грн

Крок 2. Відображення витрат на переробку

Витрати переробника:

Дт 23 «Виробництво» Кт 20, 66, 65 тощо – фактичні витрати

Крок 3. Визнання доходу від надання послуг

Вартість послуг – 400 000 грн

Оскільки продукція вивозиться за межі України, застосовується ставка ПДВ 0%.

Проведення:

Дт 362 «Розрахунки з іноземними замовниками» – 400 000

Кт 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг» – 400 000

Крок 4. Списання витрат

Дт 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг»

Кт 23 – фактична виробнича собівартість

Крок 5. Повернення готової продукції

Позабалансовий запис:

Кт 022 – 1 900 000 грн

Задача 2

Українське підприємство передало нерезиденту сировину для переробки.

Балансова вартість сировини – 800 000 грн

Контрактна вартість переробки – 10 000 дол. США

Курс НБУ на дату визнання зобов'язання – 39,00 грн/дол.

Курс НБУ на дату оплати – 40,00 грн/дол.

ПДВ – 20% (імпорт послуг)

Необхідно: Відобразити передачу сировини. Визначити податкові наслідки. Відобразити облік переробки та курсових різниць.

Методичні рекомендації до розв'язання

Крок 1. Передача сировини

Сировина не реалізується, а передається на переробку.

Відображення:

Дт 206 «Матеріали, передані в переробку»

Кт 201 «Сировина і матеріали» – 800 000 грн

ПДВ не нараховується (немає реалізації).

Крок 2. Визнання вартості послуг нерезидента

$10\,000 \times 39,00 = 390\,000$ грн

Дт 23 «Виробництво» (або 152 – якщо створюється ОЗ) – 390 000

Кт 632 – 390 000

Крок 3. Нарахування ПДВ (імпорт послуг)

$390\,000 \times 20\% = 78\,000$ грн

Дт 641 (податковий кредит) – 78 000

Кт 641 (податкові зобов'язання) – 78 000

Крок 4. Оплата послуг

$10\,000 \times 40,00 = 400\,000$ грн

Курсова різниця:

$400\ 000 - 390\ 000 = 10\ 000$ грн (негативна)

Дт 632 – 390 000

Дт 945 «Втрати від операційної курсової різниці» – 10 000

Кт 312 – 400 000

Крок 5. Оприбуткування готової продукції

Первісна вартість:

$800\ 000 + 390\ 000 = 1\ 190\ 000$ грн

Дт 26 «Готова продукція» Кт 23 – 1 190 000

ТЕСТОВА ЧАСТИНА

1. Давальницька сировина — це:

- А) Сировина, придбана підприємством для власного виробництва
- Б) Сировина, передана на безоплатній основі
- В) Сировина, передана власником іншій стороні для переробки без переходу права власності
- Г) Імпортовані матеріали для перепродажу

2. При отриманні давальницької сировини від нерезидента українське підприємство:

- А) Оприбутковує її на рахунок 201
- Б) Відображає її на позабалансовому рахунку
- В) Визнає дохід
- Г) Нараховує амортизацію

3. Передача власної сировини нерезиденту для переробки:

- А) Вважається реалізацією
- Б) Не є реалізацією
- В) Оподатковується за ставкою 20%
- Г) Відображається як фінансова інвестиція

4. Доходом переробника при операціях з давальницькою сировиною є:

- А) Вартість всієї готової продукції
- Б) Митна вартість сировини
- В) Вартість наданих послуг з переробки
- Г) Балансова вартість сировини

5. При імпорті послуг з переробки ПДВ:

- А) Не нараховується
- Б) Нараховується тільки податкове зобов'язання
- В) Нараховується за принципом «зворотного» ПДВ
- Г) Нараховується лише після оплати

6. Готова продукція, виготовлена з давальницької сировини нерезидента:

- А) Оприбутковується на баланс переробника
- Б) Відображається як дохід
- В) Не визнається активом переробника
- Г) Амортизується

7. Первісна вартість продукції, виготовленої за кордоном із власної давальницької сировини, включає:

- А) Лише вартість послуг з переробки
 - Б) Лише балансову вартість сировини
 - В) Балансову вартість сировини та вартість переробки
 - Г) Лише митні платежі
8. Облік матеріалів, переданих у переробку на сторону, ведеться на рахунку:
- А) 201
 - Б) 206
 - В) 23
 - Г) 022
9. Митне оформлення давальницької сировини передбачає:
- А) Повну сплату імпортного мита без повернення
 - Б) Застосування спеціального митного режиму переробки
 - В) Відсутність будь-якого контролю
 - Г) Оподаткування як внутрішню операцію
10. Курсові різниці при оплаті послуг нерезидента з переробки відображаються на рахунках:
- А) 701 та 901
 - Б) 311 та 312
 - В) 714 та 945
 - Г) 201 та 206

Питання для обговорення:

1. У чому полягає економічна сутність операцій з давальницькою сировиною та їх відмінність від звичайних експортно-імпортних операцій?
2. Які критерії дозволяють віднести сировину до категорії давальницької?
3. Які існують обмеження та вимоги щодо здійснення операцій з давальницькою сировиною у міжнародній торгівлі?
4. Які особливості митного режиму переробки на митній території та за її межами?
5. Чому давальницька сировина обліковується на позабалансових рахунках у переробника?
6. Яким чином формується дохід переробника при виконанні робіт із давальницькою сировиною?
7. Які особливості оподаткування ПДВ операцій з переробки давальницької сировини?
8. Як формується первісна вартість готової продукції, виготовленої за межами України з власної давальницької сировини?
9. Які ризики виникають при здійсненні міжнародних толлінгових операцій (митні, валютні, податкові)?
10. Які переваги та недоліки використання толлінгових схем у зовнішньоекономічній діяльності підприємств?

Тема 8. Облік інвестицій операцій

Задача 1

Підприємство здійснило фінансову інвестицію – придбало 30% частки у статутному капіталі іноземної компанії. Сума інвестиції – 50 000 дол. США. Курс НБУ на дату перерахування коштів – 39,00 грн/дол. Комісія банку – 5 000 грн. Через рік отримано дивіденди – 3 000 дол. США. Курс НБУ на дату отримання дивідендів – 40,00 грн/дол. Необхідно: Відобразити операції в бухгалтерському обліку. Визначити фінансовий результат від отримання дивідендів. Пояснити порядок оцінки інвестиції.

Методичні рекомендації до розв'язання

Крок 1. Визначення первісної вартості інвестиції

$$50\,000 \times 39,00 = 1\,950\,000 \text{ грн}$$

Комісія банку включається до первісної вартості:

$$1\,950\,000 + 5\,000 = 1\,955\,000 \text{ грн}$$

Крок 2. Відображення придбання інвестиції

Дт 141 «Інвестиції пов'язаним сторонам за методом участі в капіталі»
(або 142 — якщо непов'язана сторона) – 1 955 000

Кт 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті» – 1 950 000

Кт 311 – 5 000

Крок 3. Отримання дивідендів

$$3\,000 \times 40,00 = 120\,000 \text{ грн}$$

Дт 312 – 120 000

Кт 731 «Дохід від інвестицій» – 120 000

Задача 2

Підприємство передає обладнання як внесок до статутного капіталу іншої компанії. Первісна вартість обладнання – 800 000 грн. Накопичена амортизація – 300 000 грн. Залишкова вартість – 500 000 грн. Справедлива вартість внеску, погоджена сторонами – 650 000 грн. Необхідно: Визначити фінансовий результат. Відобразити операції в бухгалтерському обліку. Визначити податкові наслідки (ПДВ).

Методичні рекомендації до розв'язання

Крок 1. Визначення залишкової вартості

$$800\,000 - 300\,000 = 500\,000 \text{ грн}$$

Крок 2. Визнання фінансової інвестиції

Інвестиція визнається за справедливою вартістю внеску:

650 000 грн

Дт 141 (або 142) – 650 000

Кт 742 «Дохід від реалізації необоротних активів» – 650 000

Крок 3. Списання залишкової вартості

Дт 972 «Собівартість реалізованих необоротних активів» – 500 000

Кт 10 «Основні засоби» – 800 000

Дт 131 «Знос основних засобів» – 300 000

Крок 4. Визначення фінансового результату

$$650\,000 - 500\,000 = 150\,000 \text{ грн прибутку}$$

Крок 5. ПДВ

Передача майна до статутного капіталу прирівнюється до постачання товарів.

База оподаткування – 650 000 грн

ПДВ = 20% × 650 000 = 130 000 грн

Дт 742 Кт 641 130 000

ТЕСТОВА ЧАСТИНА

1. Фінансова інвестиція – це:

- А) Внесок підприємства у власний капітал
- Б) Вклад грошових коштів або майна в інші підприємства з метою отримання доходу
- В) Передача сировини для переробки
- Г) Купівля основних засобів для власного виробництва

2. Первісна вартість інвестиції грошовими коштами визначається:

- А) За ринковим курсом на дату придбання
- Б) За балансом інвестора
- В) За договірною вартістю без курсових різниць
- Г) За собівартістю активу

3. Якщо підприємство отримує дивіденди від іноземного нерезидента, вони відображаються:

- А) Як зменшення інвестицій
- Б) Як фінансовий дохід
- В) Як витрати
- Г) Не відображаються в обліку

4. При інвестуванні майна до статутного капіталу іншого підприємства первісна вартість інвестиції:

- А) Визначається залишковою вартістю переданого майна
- Б) Визначається за справедливою вартістю майна
- В) Визначається за собівартістю виробництва майна
- Г) Визначається за митною вартістю

5. Фінансовий результат від інвестування майна визначається як:

- А) Різниця між собівартістю та справедливою вартістю
- Б) Вартість отриманих дивідендів
- В) Вартість придбаної частки в капіталі
- Г) Залишкова вартість активу

6. Комісійні та інші витрати банку при перерахуванні інвестицій за кордон:

- А) Включаються до витрат періоду
- Б) Включаються до первісної вартості інвестиції
- В) Не враховуються
- Г) Відображаються на рахунку 23 «Виробництво»

7. Метод участі в капіталі застосовується, якщо:

- А) Інвестор володіє менше ніж 5% статутного капіталу
- Б) Інвестор володіє 20% і більше статутного капіталу та має суттєвий вплив

- В) Інвестор не має права голосу
- Г) Інвестор придбав короткострокові цінні папери
8. Дивіденди, отримані від іноземної компанії, оцінюються в гривнях за:
- А) Курсом НБУ на дату придбання інвестиції
- Б) Курсом НБУ на дату отримання дивідендів
- В) Курсом договору
- Г) Середнім курсом за рік
9. Передача майна до статутного капіталу іншого підприємства підлягає:
- А) Амортизації
- Б) Обліку за собівартістю
- В) Оподаткуванню ПДВ
- Г) Не оподатковується
10. Який рахунок використовується для обліку інвестицій у частку статутного капіталу іншого підприємства?
- А) 201 «Сировина і матеріали»
- Б) 141 «Фінансові інвестиції у пов'язаних осіб» або 142 «Інші фінансові інвестиції»
- В) 23 «Виробництво»
- Г) 311 «Поточні рахунки»

Питання для обговорення:

1. Що таке фінансова інвестиція та чим вона відрізняється від інвестиції майнової?
2. Які законодавчі вимоги та обмеження існують для інвестування коштів закордон?
3. Як визначається первісна вартість інвестиції при придбанні частки в капіталі іншого підприємства?
4. Які методи обліку інвестицій у капітал інших підприємств застосовуються та у яких випадках?
5. Як відображаються у бухгалтерському обліку дивіденди, отримані від іноземних компаній?
6. Які особливості оподаткування дивідендів та фінансових доходів від іноземних інвестицій?
7. Як обліковується внесок майна до статутного капіталу іншого підприємства та які фінансові результати при цьому виникають?
8. Які документи необхідні для підтвердження вартості майна, переданого як інвестиція?
9. Які ризики виникають при інвестуванні закордон (валютні, політичні, економічні) та як їх можна мінімізувати?
10. Які переваги та недоліки інвестування майна або грошових коштів у порівнянні з внутрішніми інвестиціями?

Тема 9. Звітність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності

Задача 1

Підприємство здійснює експорт товарів за кордон та отримує валютну виручку. За звітний період надано такі дані: Вартість реалізованих товарів – 1 200 000 грн (без ПДВ). Собівартість товарів – 800 000 грн. Виручка від нерезидента отримана на валютний рахунок – 50 000 дол. США, курс НБУ на дату надходження – 38,00 грн/дол. Нарахований ПДВ – 0% (експорт). Банківська комісія за валютну операцію – 5 000 грн.

Необхідно:

1. Визначити дохід та фінансовий результат у бухгалтерській звітності.
2. Відобразити операції у формі податкової звітності (Декларація з ПДВ).
3. Визначити валютний курс для відображення виручки та вплив на фінансовий результат.

Методичні рекомендації до розв'язання

Крок 1. Визначення доходу та фінансового результату

Дохід = 1 200 000 грн

Собівартість = 800 000 грн

Прибуток = 1 200 000 – 800 000 = 400 000 грн

Крок 2. Відображення виручки в гривнях

$50\,000 \times 38,00 = 1\,900\,000$ грн

Дт 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті» – 1 900 000

Кт 701 «Дохід від реалізації товарів» – 1 200 000

Кт 641 «Податкові зобов'язання» – 0 (експорт)

Дт 903 «Собівартість реалізації» – 800 000

Кт 281 «Товари» – 800 000

Крок 3. Банківська комісія

Відображається як витрати на фінансові операції:

Дт 949 «Інші фінансові витрати» – 5 000

Кт 312 – 5 000

Крок 4. Податкова звітність (Декларація ПДВ)

Оскільки операція – експорт, ставка ПДВ 0%

Податковий кредит не виникає

Особливості:

Використовуються форми бухгалтерської звітності: Баланс, Звіт про фінансові результати

В податковій звітності – Декларація з ПДВ, Звіт про прибуток

Важливе визначення курсових різниць

Задача 2

Підприємство здійснює імпорт сировини з-за кордону для виробництва продукції. Дані за місяць: Вартість сировини – 100 000 дол. США. Курс НБУ на дату оплати – 37,50 грн/дол. Мито – 5% від вартості. ПДВ при імпорті – 20%

Використано сировину на виробництво готової продукції на 2 500 000 грн, реалізовано продукції на 3 000 000 грн (без ПДВ).

Необхідно:

Відобразити операції в бухгалтерській звітності (Баланс, Звіт про фінансові результати).

Визначити податкові зобов'язання з ПДВ.

Підготувати дані для статистичної звітності про зовнішньоекономічні операції (імпорт).

Методичні рекомендації до розв'язання

Крок 1. Оприбуткування імпортованої сировини

$$100\ 000 \times 37,50 = 3\ 750\ 000 \text{ грн}$$

$$\text{Мито } 5\% = 3\ 750\ 000 \times 5\% = 187\ 500 \text{ грн}$$

$$\text{База для ПДВ: } 3\ 750\ 000 + 187\ 500 = 3\ 937\ 500 \text{ грн}$$

$$\text{ПДВ} = 20\% \times 3\ 937\ 500 = 787\ 500 \text{ грн}$$

Проведення:

Дт 201 «Сировина» – 3 937 500

Кт 641 «Податковий кредит ПДВ» – 787 500

Кт 311 «Рахунки в банку» – 3 750 000

Кт 641 «Мито» – 187 500

Крок 2. Виробництво та реалізація продукції

Собівартість = 3 937 500 (сировина + мито + ПДВ)

Доход від реалізації = 3 000 000 грн

Фінансовий результат = 3 000 000 – 3 937 500 = –937 500 грн (збиток)

Крок 3. Податкова звітність з ПДВ

Податкові зобов'язання при реалізації: 3 000 000 × 20% = 600 000 грн

Податковий кредит: 787 500 грн

Податковий кредит більший за зобов'язання → залишок на відшкодування

Крок 4. Статистична звітність

Дані про імпорт: країна постачальника, сума в валюті та грн, митні платежі, ПДВ

Форми: «Звіт про зовнішньоекономічну діяльність» (за статистичними кодами)

Особливості:

Баланс і Звіт про фінансові результати показують вплив зовнішньоекономічних операцій

Податкова звітність – відображення ПДВ і митних платежів

Статистична звітність – контроль обсягу імпорту та валютних потоків

ТЕСТОВА ЧАСТИНА

1. Які основні види фінансової звітності складають суб'єкти ЗЕД?

А) Баланс, Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів

Б) Баланс та Звіт про власний капітал

В) Податкові декларації

Г) Тільки статистичні форми

2. Яка форма звітності відображає рух грошових коштів за зовнішньоекономічними операціями?

- А) Баланс
 - Б) Звіт про фінансові результати
 - В) Звіт про рух грошових коштів
 - Г) Податкова декларація з ПДВ
3. Експорт товарів суб'єктом ЗЕД оподатковується ПДВ за ставкою:
- А) 20%
 - Б) 7%
 - В) 0%
 - Г) 14%
4. Статистична звітність суб'єктів ЗЕД включає:
- А) Декларацію з податку на прибуток
 - Б) Звіт про зовнішньоекономічну діяльність
 - В) Баланс і Звіт про фінансові результати
 - Г) Журнал операцій
5. Податкова звітність суб'єкта ЗЕД складається у вигляді:
- А) Звіту про рух грошових коштів
 - Б) Декларацій з ПДВ та податку на прибуток
 - В) Балансу та Звіту про власний капітал
 - Г) Звіту про нерухоме майно
6. Які дані обов'язково відображаються в статистичній звітності ЗЕД?
- А) Країна-контрагент, валюта, сума угоди
 - Б) Тільки прибуток підприємства
 - В) Баланс активів і пасивів
 - Г) Сума ПДВ за внутрішніми операціями
7. Валютна виручка від експорту надходить на валютний рахунок підприємства. У бухгалтерському обліку її відображають:
- А) За фактичним надходженням у гривнях за курсом НБУ на дату надходження
 - Б) За курсом на початок місяця
 - В) За курсом на кінець року
 - Г) Не відображають
8. Баланс суб'єкта ЗЕД відображає:
- А) Лише доходи та витрати від ЗЕД
 - Б) Всі активи, зобов'язання та власний капітал
 - В) Тільки валютні операції
 - Г) Тільки статистичні показники
9. Який рахунок використовується для обліку валютної виручки від експорту?
- А) 201 «Сировина»
 - Б) 311 «Поточні рахунки в банку»
 - В) 701 «Дохід від реалізації»
 - Г) 641 «Розрахунки з податків та зборів»
10. Особливістю податкової звітності суб'єктів ЗЕД є:
- А) Вона не враховує валютні операції
 - Б) Включає операції з ПДВ та податком на прибуток, пов'язані із ЗЕД
 - В) Включає лише внутрішні продажі
 - Г) Ведеться у довільній формі

Питання для обговорення:

1. Які основні види фінансової звітності складають підприємства, що здійснюють ЗЕД, і чим вони відрізняються?
2. Які форми податкової звітності використовуються суб'єктами ЗЕД та що вони відображають?
3. Які особливості бухгалтерського обліку доходів та витрат при експорті та імпорті товарів?
4. Як формується звітність з ПДВ для операцій експорту та імпорту, і які ставки ПДВ застосовуються?
5. Які дані необхідно включати до статистичної звітності про зовнішньоекономічну діяльність?
6. Як валютні курсові різниці впливають на фінансову звітність підприємства ЗЕД?
7. Які вимоги законодавства щодо подання бухгалтерської, податкової та статистичної звітності суб'єктами ЗЕД?
8. Які ризики та проблеми можуть виникати при складанні звітності ЗЕД та як їх мінімізувати?
9. Як співвідносяться дані бухгалтерської, податкової та статистичної звітності та наскільки вони повинні збігатися?
10. Які переваги для управління підприємством дає своєчасне та правильне формування звітності ЗЕД?

ЗАДАЧІ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО РОЗВ'ЯЗАННЯ

Задача 1

Підприємство подало заяву до банку на придбання 2400 дол. за курсом міжбанківської валютної біржі 26,3 грн./\$1. Для цього було перераховано до банку 63600 грн. Курс НБУ на дату зарахування валюти – 26,0 грн./\$1. Комісійна винагорода банку – 1 %. Необхідно відобразити ці події в бухгалтерському й податковому обліку.

Задача 2

Підприємство здійснює продаж 3000 дол. Валютний курс на дату отримання валюти та списання її з валютного рахунку складає 26,2 грн./\$1. Курс продажу валюти на міжбанківській валютній біржі становить 26,26 грн./\$1. Валютний курс на момент продажу – 26,25 грн./\$1. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Задача 3

Підприємство імпортувало товар вартістю 2000 дол. На митниці були сплачені: ПДВ – 20%; мито – 2%.

На момент оформлення вантажної митної декларації (20.03) курс НБУ склав 26,3 грн за долар. На кінець кварталу курс НБУ склав 26,4 грн за долар. Товар оплачений 20.04., при цьому курс НБУ дорівнював 26,35 грн за долар. Відобразити господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку.

Задача 4

Українське підприємство, що є платником ПДВ та податку на прибуток, уклало контракт із нерезидентом на придбання товарів на загальну вартість 10 000 дол. США. На категорію товарів застосовується мито 5%.

10.03 нерезиденту перераховано аванс в сумі 8 000 дол. США.

14.05 імпорتنі товари вартістю 10 000 дол. США отримані.

03.07. перераховано нерезиденту заборгованість у сумі 2000 дол. США.

12.07 укладено договір про реалізацію товарів українському покупцеві.

20.07 отримано від українського покупця аванс в сумі 120000 грн.

01.08 імпорتنі товари були реалізовані українському покупцю на суму 120000 грн. з урахуванням ПДВ.

Курси валют НБУ:

10.03 – 27,98 грн./дол. США;

31.03 – 28,00 грн./дол. США;

14.05 – 28,10 грн./дол. США;

30.06 – 28,20 грн./дол. США;

03.07 – 28,00 грн./дол. США.

Задача 5

12.03 нерезиденту перерахована попередня оплата за послуги (ремонт техніки за межами митної території України) в сумі 4000 євро. Акт про надання нерезидентом послуг підписано 02.04. Курси валют:

12.03 – 49,7 грн./євро;

31.03 – 49,6 грн./євро;

02.04 – 49,5 грн./євро.

Задача 6

12.03. нерезиденту перерахована попередня оплата за послуги (консультаційні послуги) в сумі 4000 євро. 05.04 підписано акт про надання нерезидентом послуг.

Курси валют:

12.03 – 49,7 грн./євро;

31.03 – 49,6 грн./євро;

05.04 – 49,8 грн./євро.

Задача 7

Українське підприємство, що є платником ПДВ та податку на прибуток, уклало контракт із нерезидентом на експорт продукції на загальну вартість 10000 дол. США. (мито 3%, митний збір – 0,2%), собівартість продукції 172400 грн. 10.03 відвантажено нерезиденту продукцію на суму 10000 дол. США. 25.04 надійшла оплата від нерезидента у сумі 6000 дол. США 02.07 надійшла оплата від нерезидента у сумі 4000 дол. США.

Курси валют НБУ:

10.03 – 37,98 грн./дол. США;

31.03 – 38,00 грн./дол. США;

25.04 – 37,80 грн./дол. США;

30.06 – 38,20 грн./дол. США;

02.07 – 38,10 грн./дол. США.

Задача 8

Підприємство-резидент надає послугу нерезиденту з ремонту автомобіля, який знаходиться за межами України. Сума договору 3000 євро. Акт про фактично надані послуги підписано 15.03. Оплата послуг відбулася 02.04. Собівартість послуг 27000 грн.

Курси валют:

15.03 – 49,70 грн./євро;

31.03 – 49,60 грн./євро;

02.04 – 49,68 грн./євро.

Задача 9

Підприємство-резидент виконує ремонтні роботи для нерезидента. Послуги надаються на митній території України. Сума договору складає 3000 євро. 15.03 отримана передоплата від нерезидента. 02.04 підписаний акт про надання послуг. Собівартість послуг 24000 грн.

Курси валют:

15.03 – 29,70 грн./євро;

31.03 – 29,60 грн./євро;

02.04 – 29,68 грн./євро.

Задача 10

Резидент (платник ПДВ) уклав зовнішньоекономічний бартерний контракт з угорською фірмою на суму 10000 дол. США, відповідно до якого за імпортом має бути поставка обладнання, а за експортом відвантажена готова продукція. Імпорт обладнання – 20.06., мито 10%, митний збір – 0,2%. Експорт продукції – 04.07, мито 10%, митний збір – 0,1% митної вартості, собівартість становила 65600 грн.

Курси валют: 20.06 – 27,00 грн./дол. США; 30.06 – 27,20 грн./дол. США; 04.07 – 27,10 грн./дол. США.

Задача 11

Підприємство відвантажило в межах бартерного договору продукцію на експорт вартістю 1000 дол. США, курс НБУ на момент відвантаження складав 26,3 грн. за долар. Згодом підприємство одержало за імпортом товари на суму 1000 дол. США, які були розмитнені при курсі НБУ 26,4 грн. за долар. Митні платежі і мито складають 0,2 і 10% митної вартості товарів. Відобразити ці події в бухгалтерському і податковому обліку.

Задача 12

Іноземна фірма 20.08.21 р. ввезла на територію України давальницьку сировину вартістю 20 000 дол. для переробки на ТОВ «Грант» з умовою сплати послуг по переробці грошовими коштами в сумі 4 000 дол. Витрати за митне оформлення – 680 грн. Курс НБУ на 20.08 – 27,5 грн. за дол. Готова продукція була відвантажена замовнику 10.09. Курс НБУ – 27,0 грн за дол. Собівартість переробки – 2 000 грн. Кошти від замовника надійшли на валютний рахунок ТОВ «Грант» 20.09. Курс НБУ – 27,2 грн за дол. Відобразити ці події у бухгалтерському та податковому обліку.

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Види експортних операцій, види експортних ліцензій, порядок формування вартості експортних товарів, документальне забезпечення митного оформлення експортних товарів.
2. Визначення імпорتنих операцій, основні завдання обліку імпорتنих операцій, їх аналітичний і синтетичний облік.
3. Визначення поняття давальницької сировини та сутність операцій з нею, обмеження на операції з давальницькою сировиною.
4. Договори на проведення бартерних операцій, розрахунок суми бартерної угоди.
5. Завдання та принципи зовнішньоекономічної діяльності
6. Законодавче регулювання інвестування коштів (майна) закордон.
7. Зміст та структура зовнішньоекономічного контракту, порядок реєстрації договорів, відображення зобов'язань у бухгалтерському обліку.
8. Курсові різниці: порядок визначення та відображення в обліку
9. Об'єкти та суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності
10. Облік авансів одержаних від іноземних покупців.
11. Облік інвестування грошових коштів.
12. Облік інвестування майна. Види фінансової звітності, що складаються суб'єктами ЗЕД.
13. Облік операцій з готівковою іноземною валютою
14. Основні завдання обліку експортних операцій, облік операцій з експорту робіт, послуг.
15. Основні поняття зовнішньоекономічної діяльності, її види
16. Поняття бартерних операцій, їх форми, порядок митного оформлення.
17. Поняття валютних цінностей та операцій з ними
18. Поняття та функції договору, їх порядок укладання та виконання.
19. Порядок митного оформлення операцій з давальницькою сировиною, їх оподаткування та облік.
20. Порядок оподаткування імпорتنих операцій, порядок проведення розрахунків при імпорті, особливості обліку робіт і послуг, облік авансів сплачених постачальнику.
21. Рахунки в банках в іноземній валюті
22. Регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні
23. Стандарти «Інкотермс – 2020», як базова основа укладання контракту
24. Форми бухгалтерської, податкової та статистичної звітності.

8.Список рекомендованих джерел

1. Волкова І. А. Облік зовнішньоекономічної діяльності : Навч. посібник. Реком. МОНУ для студ. ВНЗ / І. А. Волкова, М. В. Реслер, О. Ю. Калініна. – К : ЦУЛ, 2011. – 304 с.
2. Гобела В. В. Управління зовнішньоекономічною діяльністю & Management of Foreign Economic Activity : навчальний посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2021. 244 с.
3. Гордополов В.Ю. Розвиток теорії та методології бухгалтерського обліку зовнішньоекономічної діяльності підприємств [Текст]: монографія / В.Ю. Гордополов. – Житомир : Вид. О.О. Євенок, 2019. – 392 с.
4. Кадуріна Л. О. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України: теорія, практика, рекомендації : Реком. МОНУ як навч. посібник для студ. ВНЗ / Л. О. Кадуріна, М. С. Стрельнікова. – К : Центр учбової літератури, 2007. – 606 с.
5. Кузнецова С.О., Ганін В.І., Польова Т.В., Клімович І.М., Нагорна І.В., Порсюрора І.П. Облік зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Харків : Видавництво Іванченко І.С., 2019. 221 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/7aeec8e3-8bd1-4b5a-a389-35a8a5e5f0f3/content>
6. Маргасова В.Г., Акименко О.Ю. Облік зовнішньоекономічної діяльності. Конспект лекцій для студентів спеціальності «Облік і аудит. Чернігів : ЧНТУ, 2017. 122 с. URL: <https://lnk.ua/aV7BJY0e1>.
7. Маслак О. О. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: Реком. МОНУ як навч. посібник для студ. ВНЗ / О. О. Маслак, В. Й. Жежуха. – Львів : Новий Світ-2000, 2012. – 301 с.
8. Маслак О.О., Жежуха В.Й. Облік, аналіз та аудит зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Київ: Каравела, 2023. 400 с.
9. Облік зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник / за заг. ред. С. О. Кузнецова, – Х.: Видавництво Іванченко І. С., 2019. –221 с.
10. Рум'янцев А. П., Рум'янцева Н. С. Зовнішньоекономічна діяльність : навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2019. – 292 с.
11. Танасієва М.М. Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. Чернівці: Технодрук, 2021. 100 с. URL: <https://lnk.ua/9ernaxqer>.
12. Танасієва М.М. Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / М.М. Танасієва. Чернівці : Технодрук, 2021. 100 с.
13. Тюріна Н. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. -К.: ЦНЛ. – 2019. – 408с.
14. Тютюнник С.В. Облік зовнішньоекономічної діяльності. Навчальнометодичний посібник для здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр Освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування. Полтава: ПДАУ, 2022. 112 с.
15. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства: навч. посіб. / М.П. Денисенко, В.А. Панченко, О.І. Шапоренко, В.І. Федорак. – К. : Кондор, 2020 . – 384 с.

Додаткова література

16. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України в редакції від 25.04.2008 р. № 959-ХІІ [Електронний ресурс] // ВВР. – 1991. – №29. – ст.377. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=959-12>.
17. Юр'єва П.Б., Микитенко Т.В. Зовнішньоекономічна діяльність та особливості її оподаткування: теоретичні аспекти. Економіка та суспільство. Вип. 38. 2022 р. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1288>
18. Панасюк, В., & Ткачук, І. (2024). Організація обліку зовнішньоекономічної діяльності в умовах повномасштабної війни. Herald of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences, 328(2), 201-206. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-328-50>.
19. Єрмолаєва М.В., Тютюнник С.В., Зоря О.П., Гринь В.І., Яловега Л.В. Організація обліку, аналіз та відображення у звітності експортних операцій в агробізнесі. Ефективна економіка. 2024. № 10. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/4832/4874>
20. Кінзерська Н.В. Складові зовнішньоекономічної діяльності як об'єкти бухгалтерського обліку в умовах невизначеності зовнішнього середовища. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 15-16. С. 100-105. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/15-16_2020/18.pdf.
21. Колесніченко А.С. Організаційно-інституціональні аспекти обліку зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання. Ефективна економіка. 2020. №2. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7657>.
22. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів», затверджено Наказом Міністерством фінансів України від 10.08.2000 р. № 193 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00#Text>.
23. Прийдак Т.Б., Лега О.В., Тютюнник С.В., Яловега Л.В., Мокієнко Т.В. Гуманітарна допомога від вітчизняних та іноземних донорів: облік, оподаткування, контроль та відображення в звітності в Україні та зарубіжних країнах. Ефективна економіка. 2024. № 11. URL: <https://www.nauka.com.ua/index.php/ee/article/view/5119/5164>
24. Про валюту і валютні операції: Закон України в редакції від 21.06.2018 № 2473-VIII [Електронний ресурс] // ВВР. – 1994. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

Інформаційні ресурси

- Національні положення (стандарты) бухгалтерського обліку// www.minfin.gov.ua
- Податковий кодекс України. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/>
- Про зовнішньоекономічну діяльність//Закон України, Редакція від 03.01.2017 // <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-126>.
- Офіційний сайт Інкотермс 2020 в Україні. URL: <https://incoterms2020.com.ua/terms> .

Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України URL: www.me.gov.ua.

Офіційний сайт торгово-промислової палати України. URL: <http://www.ucci.org.ua/ua/main.html>.

Офіційний сайт Міжнародної торгової палати. URL: <http://www.iccwbo.org/>.

Офіційний сайт журналу «Дебет-кредит» URL: <https://dtki.ua/>

Офіційний сайт журналу «Бухгалтер 911» URL: <https://buhgalter911.com/uk/>

ОБЛІК ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:
методичні рекомендації до організації практичних
занять та самостійної роботи для
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальності D1 Облік і оподаткування

Укладач *Н.С. Ліба*

Тираж 10 пр.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 4916 від 16.06.2015 р.

Редакційно-видавничий відділ МДУ,
89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>